

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eise de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 46.

Brasiovu 29/17 Iuniu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 28 Iuniu 1870.

Br. Petrino remane ministru!

Una impresiune f6rte neplacuta si una indignatiune naturale produse intre romani faim'a respandita prin diurnale, cumca min. pres. c. Potocki vre a scapa si de ministrulu br. Petrino, si numai demintirea faimei acesteia prin diurnalele ofici6se ne a mai linistitu dorerea! Cei ce sciú, ca c. Potocki c6 polonu, dupa traditiunile polonilor istorice, ar' pot6 face unu ce asemene, c6 inceputu la prob'a de a mai anecea Bucovin'a c6 cercu la Galiti'a, fura atunati de repediunea tristelor acestoru prepusuri; inse acum potemu sufl6 mai liberu, ca-ce ofici6sele au demintitu totulu.

In Bucovin'a va fi produsu si mai mare indignatiune ac6sta faima intre pamenteni, cari deodata se vedu incungiurati si rivalisati atatu de catra ruteni, catu si de catra nemti, cari facura acum provocari de sene pentru alegeri, candu vedu, ca romanii voru a se pune pe piti6rele istorice ale tieriei si nationalitatii lorú c6 pamenteni.

Romanii tienura in 18 30 Maiu o adunare numer6sa, la care luara parte barbati din t6te partile tieriei si consultanduse intrunira una programa, asiedandu unu comitetu centrale pentru alegeri si provocandu la infintiarea de comitete filiale prin cercurile de alegeri, c6 se conlucre a se alege deputati patrioti buni si apti pentru a apera drepturile tieriei.

Program'a credentii politice le e: sistem'a constitutionale basata pe patent'a imper. din 20 Oct. 1860, pe constitutiunea din 26 Febr. 1861 si pe drepturile fundamentale de statu din 21 Dec. 1867 e terenulu de dreptu si punctulu de procedere la resolvirea tuturoror cestiunilor politice ale statului intregu; cum si pentru pertractarea causeru tierelor singurite; orce ar' paralisa sistem'a const. va fi combatutu cu t6te midiol6cele. Bucovin'a venita cu tractatulu de 7 Maiu 1775 la Austri'a, dupa o nedreptate a fi anecea vr'o cateva decenia la Galiti'a, f6 proclamata in 1849 de ti6ra auton6ma de catra Mai. Sa, si in 1861 f6 provediuta cu una admin. si represent. deosebita, deci voru opumna orce incercari de a o uni cu alta ti6ra si -si voru apera dreptulu de statu, midiolocindui estinderea autonomiei prin senatulu imper. Voru aplic6 pe viitoriu limb'a poporului pamenteanu la administratiunea, judeciele si sc6lele Bucovinei in poterea art. 19 din 1867, dupa cum pretende dreptulu, caracterulu si istori'a tieriei; apoi midiolocirea dreptului de a us6 de autonomi'a beseric6sa in asemene mesura cu alte confesiuni inca va fi una din incordarile lorú; judeciu apelativu in ti6ra, lucrare la impacarea tierelor cu multumirea pretensiuniloru la senatulu imperiale s. a. imbunatatiri. Vivant!!!

Dupa cuprinsulu acestei programe c. Potocki ar' trebui se sarute in frunte nu numai pe br. Petrino, c6 imagine din specululu Bucovinei, ci si pe pamentenii bucovineni, cari chiaru si in program'a de alegeri se distingu cu spiritu atatu de nobilu pentru impacarea tierelor spre intarirea imperiului, care e si problem'a ministeriului lui. —

APELU!

catra toti fratii profesori din t6te institutetele mai inalte de invetiamentu, de t6te specialitatile si gradele, catra toti fratii profesori ai instituteloru medie, pedagogice s6u preparandiale, comerciale, reale, industriale si agronomice, precum si catra toti invetiatorii sc6leloru normali si rurali (satesci) din totu cuprinsulu romanimeii.

Scumpiloru frati!

„Consilia multorum salus reipublicae.“

Secululu presentu e secululu reuniuniloru si alu asociatiuniloru. Pop6rale cele luminate si au formatu reuniuni si asociatiuni de t6te categoriile pentru inaintare. Noi romanii inca nu mai potemu st6 amortiti si pasivi, facia cu miscamintele cele spirituale, ce se facu pe t6te terenele culturai poporale, fiinduca tocma noi avemu cea mai urgenta lipsa de ele. Avemu lipsa inse inainte de t6te de o consultare generale, despre modalitatile si midiol6cele de a inainta mai securu si mai cu inlesnire cultur'a poporului in t6te ramurile sciintieloru si educatiunea morale si relegi6sa.

D6ca are mare necesitate corpulu didacticu (invetiatorescu) alu vreunei natiuni de o conferintia generala, apoi, dieu, corpulu didacticu romanescu are lipsa imperativa si datorintia imperi6sa de a se intruní cu o 6ra mai curendu intr'o conferintia generala. Orice amanare ar' cauza daune (pagube) mari si ar' fi o crima neiertata in contra progresului, in contra amelioratiuniloru invetiamentului, in contra propagatiunei si comunicatiunei cunosciintieloru pedagogice, metodice si didactice, in contra aspiratiuniloru umanitarie si a inaltiarei culturai nationale.

Deci dara se nu mai amanamu, ca-ci timpulu a sositu, 6r'a a batutu si ne striga cu glasu puternicu: Dascaliloru romani! Desteptative, nu mai vegetati in isolatiune apatica, nu mai traiti in sihastria ascetica, nu mai urmati fatalismulu orbu orientalu, ci ve stringeti betranu si tineru in giurulu drapelului Minervei, ve insirati pe langa st6gulu pedagogiei moderne, scrie ve-ti pe st6gu, c6 simbolu principiulu fundamentalu alu pedagogiei moderne: spontaneitatea.

Intre principale fundamentale si mantuit6rie ale pedagogiei moderne se afla in primulu locu si spontaneitatea, adica facultatea si energi'a de a produce omulu dela sene si prin sene, de a pasí cu barbatia si cu energia la scopu, ca-ce numai desvoldanduse si aplicanduse bine si regulatu ac6sta facultate neaperata, se desvold6ze si se intaresce caracterulu individualu, se emancipa individualitatea de influintiele cele straine si stricati6se, pastr6za cu energia barbat6sa, cu tenacitate si cu scumpatate proprietatile sale cele firesci si caracteristice, nu se sparie de pedeele cele mari, care le intempina in drumulu seu, ci cauta cu prudintia, cu tarie barbat6sa a le delatura si a le face se inceteze dinaintea ei.

Este unu lucru probatu prin mii de ecsemple, ca 6menii, cei ce nu si au cultivatu spontaneitatea, au fostu totud6un'a, suntu si voru fi inca creature pecat6se, care n'ar put6 traf nici decatu fara de stapani, dedati fiindu c6 altii se cugete, altii se lucreze pentru densii; altii se i p6rte de fr6u cum vr6u si in catrau vr6u, cu unu cuventu, suntu adeverate automate incarnate si impielitate. Suntu fiintie, care

ochi au si nu vedu cu ei, urechi au si nu audu cu ele; gura au si nu graiescu cu ea, piti6re au si nu ambla pe ele, mane au si nu lucr6za cu densele, minte au si nu eugeta, nici nu judeca, cu atat'a mai pucinu rationeze cu dens'a, ca nu este ducu de vi6tia intr'ensii. 6menii aceia, cari nu s'au deprinsu de timpuriu a ved6 singuri, a gandi singuri, a ration6 singuri, a lucr6 barbat6se si cu energi'a de sene si prin sene, candu vinu la obiecte de studia profunde, seri6se si abstracte se simtu, ca spiritulu lorú este f6rte marginitu intru unu cercu restrinsu, si ca inteligenti'a lorú nu i destulu de cultivata si desvoldata.

Deci fratiloru! A sositu timpulu, c6 corpulu didacticu romanescu se demustre lumei, ca -si a desvoldatu si cultivatu spontaneitatea la gradulu de barbatia si scie se o si manifesteze, candu cere trebuinti'a, si ei impune misiunea sa cea maretia si chiamarea sa cea sacra de a revars6 liminele sale cele binefacat6rie asupra filoru natiunei n6stre celei insetate de lumina si cultura.

Se ne adunamu, fratiloru, betranu si tineru intr'o conferintia generala dupa ecsempululu natiuniloru celoru luminate si inca intru unu numeru catu se p6te de mare. Despre momentositatea si necesitatea imperativa a unei atari conferintie generale, credu, ca este petrinsu totu dascalulu romanu, ca-ci conferinti'a generala este c6 pauea de t6te dilele, si precum organismulu omenescu fara pane nu p6te trai, asia si instructiunea (invetiamentulu) roman6sa nu p6te prospera, nu p6te face progresese dorite, nu p6te multiam6 asteptarile si nu p6te corespunde postulatelor si recerintiiloru presenti si impregiariloru celoru complicate si intereselor celoru feliurite. — Unde se se discuteze intrebatiunile cele mai vitale, care taia in t6ta vi6ti'a scolaria; unde se se caute principiile cele mai sanet6se si mai acomodate cu indigintiele si cu firea si aspiratiunile n6stre, se se adopteze metodele cele mai logice, se se introduca didactic'a cea mai practica si cea mai usi6ra, d6ca nu intr'o conferintia generala a n6stra. Conferinti'a generala este acelu motoru puternicu, carele inaint6za prosperitatea morala, spirituale, materiale si formalá a invetiamentulu. Conferinti'a generala insufletiesce, desamortiesce, incaldiesce, cresce, intaresce si inaltia puterile intielesuale, morale si materiale ale corpului didacticu (invetiatorescu).

Noi suntemu chiamati in loculu antaiu, c6 se impodobimu spiritulu si anim'a tenerimei cu sciintie solide, cu cunosciintie aprofundate, se le desvoldamu si formamu caracterulu, se le nobilisamu anim'a impodobinduo cu virtutile cele morali, relegi6se, cele civili, patriotice, estetice si umanitarie, se desvoldamu si se pastramu c6 unu focu sacru, intr'ensii pe lunga modesti'a si pud6rea, cor6n'a virtutiloru, si consciinti'a de sine si de demnitatea sa omen6sa, care se incinga fruntea lorú.

Dascalii suntu principalii motori ai civilizatiunei, ai culturai umane si ai progresulu de t6ta categori'a; dascalii suntu acele organe, care respandescu cultur'a intieptuala, morala si estetica preste t6te clasele societatiei; dascalii suntu s6rele acelu dulce, care respesce negur'a nesciintiei si stinge foculu susperstitiuniloru, delatur6za ilusiunile cele fantastice ale credentiei desierte; dascalii suntu chiamati a lucra cu barbati'a si cu energi'a, c6 ignoranti'a si credinti'a desierta (superstitiunea),

care tienu spiritulu incatusiatu si amortitu, se se gonésca, se li se sparga cuiburile, se li se restórne imperati'a, se li se derame pana in pamentu murii loru, cá asia se scape poporul din latiurile loru cele de fieru. In loculu imparatiei orbiei, a intunerecului si a nesciintei se inaltiamu imperati'a luminei adevèrului, in loculu superstitiunei, care i au intunecatu mintea cea frésca, i au scalciatu si schimositu judecat'a cea naturala si sanetósá, se i damu cultura adevèrata; se lu scotemu din starea cea degradatória si se lu inaltiamu la demnitatea civilizatiunii. Frumóse dar' totuodata si grele probleme au dascalii de deslegatu, pentru cá se realizeze imperati'a adevèrului, a dreptatiei, a moralitatii, a libertatiei, a egalitatii si a fratietatii aici pe pamentu. Atunci, candu voru fi aceste ideale intrupate in societatea omenésca, atunci va domni impeti'a lui Dumnedieu pe pamentu, pe care o ceremu in tatalu nostru cu cuvintele: Se viia imperati'a ta.

„Adevèrurile séu ideele, cá eterne, au ecsistatu si ecsista de odata, ba inca mai inainte de plasuirea lumii. Au inse si ele timpulu loru, candu din starea loru latentá, resarindu cá sórele, se manifestéza preste totu, si se facu proprietatea fiacaruia, cá aerulu celu resuflamu.

In anticitate metalele, cuventulu, arta scrierei, alfabetu, tóte sciintiele si tóte artele, navigatiunea si altele, candu le-au venitu timpulu, aparura la tóte poporale.

In lumea moderna, inventiunea tipografiei, busola, Americ'a, vaporulu, electricitatea aplicata la industria si la telegrafia si inventiunea fotografiei, candu le-au venitu timpulu, se manifestara in ambele emisfere de odata si devenira o proprietate universale“, dice I. Heliade R.

Deci scumpiloru mei fráti! Idea de conferintia generala a tuturor dascaliloru romani nu este o idea momentana, pripita, ci si ea, cá tóte ideele mari si mantuitórie a resaritu de multu in mintea nóstra, numai catu anulu acésta a scos'o din ascunsulu seu la lumin'a dilei si se credemu, ca a venitu si pentru dens'a timpulu, cá se se pogóre din inaltimea ideelor pre pamentu si se se intrupeze, cu unu cuventu se-si incépa functiunea sa inca in anulu acesta.

Noi cugetamu, ca loculu celu mai potrivit pentru acésta prima conferintia generala este Avrigulu, loculu nascerei si alu repausarei marelui dascalu si adevèratulu apostolu romanescu Georgie Lazaru.

Se incepemu, fratiloru! Activitatea nóstra dela loganulu si dela mormentulu regeneratoriului natiunei nóstre Georgie Lazaru.

Candu a inceputu a invetia Georgie Lazaru, intunereculu -si intinsese velulu seu celu grosu preste poporul romanu. Natiunea romana stá langa prapasti'a peritiunei. Éta! vine apostolulu Lazaru, caruia tóta suflarea romanésca are a i multiami, pentru ca densulu a desteptatu simtiulu demnitatii celu amortitu cu puterea cuventulu seu, celu inspiratu de sacrulu focu alu nationalitatii; elu a risipitu cu profusiune bogatiile invetiaturiloru sale pentru regeneratiunea poporulu romanu, care erá cufundatu in intunereculu celu mai profundatu; densulu cá unu plugariu adevèratu au curatitu agrulu animiloru de neghin'a cea straina, carea in necase mai de totu graulu celu curatu nationalu; densulu, cá unu adevèratu dascalu a desradecinat prejudeciile cele inechite, care impainginasera si intunecaseru ochii sufletesci ai romaniloru si le impetrisera animele, le inadusiseru tóte simtiurile cele firesci, le amortiseru si le uciseru tóte aspiratiunile nationali, totulu diacea in degeneratiune si amortiala, in ceea ce s'atinge de numele romanu si de patri'a lui, pana ce calcá repostatulu intru fericire Georgie Lazaru pe pamentulu tierii romanesci. La ce degradatiune ajunsese numele de romanu si limb'a romanésca in Romani'a se póte vedé mai apriatu si mai lamuritu de acolo, ca-ce numele celu dulce si frumosu de romanu ajunsese se fia nume de ura, nume de batjocura, nume de ocara, ca-ce „ro-

manu“ in epoc'a acea trista si gelnica insemna atata catu robu, sclavu, omu dobitocitu.

Lazaru a fostu invetiatoriulu, carui profesoriea Romaniei i detoresce prim'a pietatate.

Sermanulu Lazaru, in mahnire se batea cu pumnii in peptu si redicá manele la ceriu strigundu in sine: Dómné! pana candu anii blastemului? Noi se i dicemu la mormentui: Anii blastemului au trecut; colegii tei imbracati in puterea spontaneitatii tale inaltia flamur'a spiritulu teu, dandu-si imbraciare fratiésca, la comun'a conlucrare spre continuarea operei tale!

Deci fratiloru, prin acestu apelu sunteti cu tóta caldur'a si iubirea fratiésca invitati la conferintia invetiatorésca in Avrigu, care se va tiené in 19, 20 si 21 Iuliu c. v. an. 1870. Pentru statorirea unei programe corespundietórie scopulu conferintiei se voru face cele de lipsa.

Brasiovu 12/24 Iuniu 1870*).

Dr. Vasilie Glodariu m/p.,
profesoru gimn. la gimnasiulu romanescu
din Brasiovu.

Archiepiscopulu Dr. Ioane Vancea

facia cu congresulu si cu conciliulu din Rom'a si inimicii si amicii importuni ai romaniloru uniti cu beseric'a Romei.

Din informatiuni de aprópe avemu scirea positiva, cumca archiepiscopulu metropoliei romane gr. cat. de Alb'a Iulia a cerutu si deadreptulu din Rom'a vóia dela ministeriulu ungurescu pentru congresu, pe langa energiós'a remonstrare de adaunadi a ven. consistoriulu metropolitanu din Blasiu, care facú róndu cá protestu prin diurnalele Europei. Ministrulu Eötvös de si refusase romaniloru mai inainte concederea congresulu, acum totusi supuse Mai. Sale spre inalt'a subscriere, concederea adunarei congresulu respectivu, de unde se si astepta resolutiunea. In urm'a acestor'a „Pester Lloyd“, diurnalu guvernamentulu, care mai inainte era contra, veni acuma a pledá, „ca nu se afla nici o cauza pentru a se denegá pretensiunea romaniloru gr. catolici de a se organisa in congresu.“ — Pe candu se astépta resolutiunea inalta ése acum inainte diurnalulu „Hon“ pledandu, ca in momentele, candu archiepiscopulu Dr. I. Vancea iea parte la conciliulu din Rom'a si inca nu cu opostiunea, care face un'a falanga statatória din prelatii austro-ungari in contra infalibilitatii, remonstrariile romaniloru uniti cu beseric'a Romei pentru congresu nu se potu altfelii esplicá, decatu cá o desbinare a besericei gr. cat. dela cea rom. cat., si ca consistoriulu metropolitanu din Blasiu ar' fi facutu acésti'a remonstrare cu acestu scopu in absentia si in contra vointiei metropolitulu, ér' retragerea archidiecei de Alb'a Iulia dela miscarile catolice maghiare nu insemnéza alta, decatu denegarea proedrii séu prevalintiei besericei ung. cat. si a primatelu, si de aici esplica „Hon“ denegarea congresulu urgentu. Pén'a din „Hon“ dara a vorbitu hula si minciuna, pentruca e prépositivu, ca archieppulu Dr. Vancea a remonstratu si din Rom'a in favórea congresulu, care lu póte tiené si fara atata concedere in puterea autonomiei besericesci, pelunga una simpla aratare oficiósá, ceea ce in casu de asia póte se va si face. —

Apoi mai incolo provinci'a besericésca a romaniloru uniti cu beseric'a Romei e provincia romanésca si nedependentá dela provincia maghiara, cu carea se afla pusa in coordinatiune, chiaru prin actele infintiarei metropoliei, unde in bul'a pontificala sta espresu, ca provinci'a besericésca a romaniloru uniti e si cu credinti'a si cu sangele adevèratu romanu. Cu ce nasu si nerusinare pretinde dar' „Hon“ si altii amici cá elu importuni, cá si romanii uniti cu beseric'a Romei se se arunce in braciile maghiarisarei? dupace toti ceilalti din tóte nationalitatile Ungariei, dupa legile politice maghiare ecsistente, sunt espusi maghiarisarei, ér' singuri numai romanii uniti ~~nu~~ sunt espusi pana atunci, pana candu -si voru apará cu mana tare si braciul inaltu autonomi'a provinciei sale romanesci besericesci, in care cá in provinci'a romana -si afla si scutul si aperarea limbei sale romane, de care nu se póte atinge máni'a maghiarisatória, pana candu se va sustiené autonóma si coordinata acésta provincia. Éca dar' dusmane séu amice importune

*) Tóte cealalte diurnale romane de dincolo si dincóce suntu rogáte a reproduce acestu apelu. —

Red.

caus'a, de ce nu mergu romanii gr. cat. la congresulu cat. maghiaru din Pest'a: **pentru ca vréu se remana romani si cu credinti'a si cu sangele**, ér' congresulu din Pest'a e nu numai maghiaru, ci si maghiarisatoriu, ca-ce provinci'a bes. ungarica a primitu de limba oficiósá limb'a maghiara in beserica; ér' provinci'a gr. cat. vré se remana si cu credinti'a si cu sangele si cu limb'a numai romana. —

Nu e adevèru nici aceea, ce dice „Hon“, ca archiep. Dr. Vancea ar' fi in contra episc. austro-unguri in caus'a infalibilitatii. — La desbaterile speciali asupra schemei infalibilitatii, dupa archiep. Huynald, care combatú infalibilismulu in dreptulu judiciariu alu Papei, Jussuf, patriarchulu Antiochiei protestá in contra capit. 3 alu Schemei, care cuprindea contradictiuni despre repórtelile beserice orientali. Din mai multe epistole si provocari venite din Orientu descoperi adica patriarchulu in conciliu, ca Orientele nu va suferi o asemenea ingerintia, prin urmare nici va partini infalibilitatea cá dogma. Indata dupa acésta in 14 Iuniu:

Se suí pe tribuna archiep. romanu gr. cat. de Alb'a Iulia Dr. I. Vancea si combatú pe jesuitulu Pitra, care se espectorase, ca canónele beserice orientali sunt falsificate, de lu mai turti. Reportulu ce lu publica „N. fr. Presse“ despre acésta suna asia:

„Archiepiscopulu romanu din Transilvania Dr. Ioane Vancea, si-a luat de tema a criticá vorbirea mai recinta a cardinalulu Pitra si, in specie, a combata afirmatiunea lui, ca tóte canónele beserice orientali sunt falsificate. Dupace a caracterisatu, pro deplinu, pre cardinalu cá scriitoriu, continua estu-modu: „Despre unu barbatu, care se numesce pre sine omu de specialitate, de unu atare fia-cine ar' trebui se presupuna, ca elu cunósce cu acuratetia obiectulu din cestiune. La densulu inse este chiaru contrariulu. Pentruca canónele beserice orientali nu numai, ca nu sunt falsificate, ci s'au sustienutu in curetieni'a loru originalu, precum au fostu inainte de ast'a cu 15 secle. Nu incapa indoiéla, ca s'au facutu falsificari. Inse aceste s'au facutu in Rom'a in mesura atatu de mare, incatu dintre canónele beserice orientali, suscepte in Corpus Juris Canonici alu vostru, nu se gasesce nici unulu originalu. Dreptu aceea, déca cardinalulu Pitra acusa beseric'a orientala cu asemene falsificari, cari au emanatu numai si numai dela papii Romei, atunci vorbesce séu din nesciintia, séu o mincinosu si calumniatoru (mendax et calumniator).“

„Dupa aceste cuvinte, cari nu s'au mai spusu nici candu asia in facia unui membru alu colegiulu cardinaliloru, toti legatii papali sarira in susu cá si candu ar' fi fostu piscati de tarantula (unu soiu de paingenu veninosu), si protestara cu violintia contra dechiaratiunei archiepiscopulu romanu. Dupa aceea urmá, cá de comunu, unu tumultu mare si unu sgomotu infricosiatu, asia, incatu Vancea se vedíu constrinsu a recede. Din norocire, oratorele nu fú intreruptu mai de timpuriu, decatu numai dupa ce terminase vorbirea si fulgerase tóte sagetele ce le avea in téca.

„Estu-modu cardinalulu Pitra, renumitul prefectu alu bibliotecei din Vaticanu, care -si a sciutu eluptá, atatu de usioru, reputatiunea de teologu erudit, lucru de totu effinu in Rom'a, fú formalmente nimicitu cá capacitate científica de opusatiunalulu seu din Transilvani'a. Intru adevèru diu'a de 14 Iuniu este una di ominósá pentru infalibilisti! Pitra este francesu si mai inainte fusese membru alu abatiei benedictiiloru din Solesmes, in departementulu du Nord.“

„Hon“ se vede prin urmare palmuitu si datu de minciuna si in punctulu acesta.

Ar' urma se mai vorbimu si despre amicii importuni din „Hon“ si alte diurn., cari nu au alta incordare mai urgenta, candu ne arde cas'a nationale politica, decatu a sghinderi si bub'a vulnerei casionate de inimici in corpulu nationale, lucrandu ér' pe man'a loru, cá nesce adepti ai politicei loru, tocma pentru inveninarea ei, candu ar' trebui ferita de orice atingere si unsa cu ambrosi'a cea mai sincera a luminei, a prudentiei si a perfectu egalei tractari, incatu din partea ei se nu mai aiba corpulu nationale nici pedeca catu de mica in functiunea solidarua a intregulu corpu. Cu alte cuvinte ar' fi se blamamu pe toti cei ce incepu a resuscitá susceptibilitati confesionale, in locu de a le lasa in tréb'a consciintei —; dar' credu, ca ei suntu destulu de blamati inaintea opiniunei partii celei sanetóse a romaniloru, cari s'au inaltiatu mai presusu de atari indeletniciri, concentrandu-si poterile activitaii comune numai pe terenulu progresulu in cultura, alu prosperitaii si alu aperarei ecsistintiei politice nationale, in care punctu ne facu de ru-

sine tóte popórele, care fiindu si de mai multe confesiuni cá noi, totusi pe terenul nationale pa-siescu cu totii in solidaritate. Timpulu si cultur'a va vindeca tóte si va blastama pe intriganti. —

Ad Nr. prot. 152 1870.

Ordinea lucrurilor

adunarei generale X, ce asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu o va tiené in Naseudu in 8 si 9 Augustu c. n. 1870.

Siedinti'a I.

1. Membrii Asociatiunei, adunati fiindu la 9 óre dimine'ti'a in locul destinat pentru tienerea siedintieloru, alege o deputatiune, spre a invitá pre Escelenti'a Sale d. presiedinte la adunare.

2. Presiedintele ocupandu locul seu, deschide adunarea.

3. Adunarea alege pentru purtarea protocolului 3 notari ad hoc.

4. Se alege o comisiune de cinci membri, spre a cercetá socotelele si a reportá in siedinti'a a dóu'a.

5. Se alege o comisiune de 3 membri, care in intielesulu §§-loru 6, 8, 9, din statute va conscrie pre membrii cei noi, va incassá tacsele, si le va subministrá casieriiului.

6. Se alege o comisiune de cinci membri, care in intielesulu §-lui 23 lit. f), g) si h) din statute va preliminará bugetulu anului venitoriu si lu va asterne adunarei in siedinti'a II.

7. O comisiune de 7 membri pentru ecsaminarea si reportarea asupra altoru motiuni asternute adunarei gen. din partea comitetului asoc. séu a altoru dintre dd. membrii ai asociatiunei.

8. Secretariulu comitetului, reportéza despre activitatea asociatiunei in decurgerea acestui anu, precum si despre rezultatele, ce s'au ajunsu prin tr'ens'a.

9. Casieriiulu si controlorulu asterne bilantiulu venituriloru si speseloru anuale, si arata starea materiale a asociatiunei preste totu.

Bibliotecariulu reportéza despre starea bibliotecei asociatiunei.

10. Presupunenduse, ca lucrarile enumerate pana aici, nu voru absorbi totu timpulu siedintiei, restulu aceluia se intrebuintéza pentru cetirea disertatiuniloru substernute de timpuriu la presidiulu comitetului.

Siedinti'a II.

1. Acésta siedintia se incepe cu continuarea cetirei disertatiuniloru restante din siedinti'a premergatória.

2. Adunarea primesce si debate repórtele comisiuniloru, delegate in siedinti'a precedente.

3. Se aducu si se desbatu proiectele si motiunile, ce se facu in privinti'a asociatiunei.

4. Fiinduca Trieniulu oficialiloru si membriloru de comitetu ai asociatiunei, alesi si respective realesi la adunarea gen. din Clusiu, a espiratu: pentru aceea adunarea generale, procede la alegerea noiloru membri de comitetu si oficiali pentru cei trei ani urmatori.

5. Se destina locul si timpulu celei mai aprópe adunari generale.

Sibiiu in 7 Iuniu c. n. 1870.

Comitetulu asociatiunei
trans. pentru literatur'a roman'a si cultur'a poporului romanu.

Despre sinodulu episcopiei

romane gr. or. a Caransebesiului.

Publicandu repórtele despre sínódele bes. din Sibiiu si Aradu, ne aflamu motivati a publica asemene si despre sinodulu renascutei episcopie a Caransebesiului, care se deschise in 20 Aprile prin santi'a sa presiedintele archiereu Ioane Popazu cu urmatóri'a cuventare, dupa cele sante tienute in 19:

Venerabile sinodu eparchialu!
Stimatiloru domni deputati!

Acést'a este diu'a, carea a facut'o Domnulu se ne bucuramu si se ne veselimu intr'ens'a.

Cu aceste cuvinte intempina s. beserica pre credintiosii sei la diu'a cea mare a inviarei, ce amu servatu noi in septeman'a trecuta. Totu cu aceste cuvinte ve salutu si eu pre dvóstra, stimatiloru domni deputati ai venerabilulu sinodu, pentru ca déca vomu aruncá o privire in trecutu si vomu gandí, cum acésta episcopia drepturmatória romana a Caransebesiului vechia de seculi fú smulsa din bra-

ciele dulcei sale mume, metropoliei ortodoxe romane din Alb'a Iulia in Transilvani'a, si in contra apriatului intielesu alu ss. canóne besericesci fú incorporata, cá se nu dicu aservita, la o alta metropolia, de si de aceeaasi dogma, dara de altu nómu, déca cugetamu mai departe, cum fú episcopi'a acést'a despoziata de tóta averea ei miscatória si nemiscatória, cum amblá clerulu si poporulu ei romanu deprimatu, parasitu si inapoiatu in propri'a sa mostenire, cum ajunse ea, dupa stramutarea resiedintiei din Caransebesiu la Versietiu inainte de 80 de ani, de-si perduse chiaru si numele, numinduse de atunci inócece episcopi'a Versietiiului, apoi déca gandimu de alta parte, cum desu amintit'a episcopia fú din marea bunatate a Ddieului parintiloru nostrii, la neobosit'a intrepunerea mariloru barbati providentiali ai besericei si natiunei nóstre, fú, dicu, restituita la an. 1864 prin grati'a Maiestatei Sale, adoratului nostru imperatu si rege Fransiscu Iosifu I., éra la an. 1868 fú garantata ecistinti'a ei prininaltulu corpu legislativu alu tieiei, petrecenduse in condic'a legiloru patriei, déca ne gandimu, dicu, cum episcopi'a nóstra a Caransebesiului perduta fiindu s'a aflu, mórtá fiindu a inviatu, care dintre dvóstra si intregulu cleru si poporu diecesanu nu -si va simtí astadi anim'a adencu miscata de bucuria si veselia? Si acésta bucuria va cresce si mai multu, déca vomu luá in socotintia, ca astadi episcopi'a nóstra se infaciosiadia in frumsetiata in vestmentulu, ce i l'au tiesutu insu-si SS. Apostoli si SS. Parinti ai besericei nóstre ortodoxe primitive, in frumsetiata, dicu, in vestmentulu sinodalitatiei, astadi reprezentantii clerului si poporului din acésta eparchia se vedu adunati in acésta catedrala a iubitului nostru orasiu Caransebesiu, locul celu istoricu alu resiedintiei episcopesci, pentru ca ei cu ajutoriulu lui Ddieu se se sfatúiesca, se ie la peactare si se decida catu se póte de curendu si de bine tóte, ce se tienu de organisarea eparchiei in afacerile ei, tóte ce suntu de lipsa pentru crescerea, inaintarea si in florirea besericei si a scólei, tóte ce privescu la imbunatatirea starei morali, intielesuali si materiali a clerului si poporului, pre care lu representéza.

Dara déca diu'a de astadi este o di de mare bucuria pentru dvóstra, stimatiloru domni deputati, si pentru intregulu cleru si poporu diecesanu, ea este numai pucinu o di de mare bucuria si pentru mine, archiereulu acestei episcopii, pentru ca déca gandescu la timpulu celu greu, in care a caditu oficiulu meu archipastorescu, déca -mi rechiamu in memoria, cum sosindu eu aici, in locul resiedintiei afara de o casa numita resiedinti'a vechia, devenita ruina, afara de o móra decadiuta si aflatória in procesu cu arendasiulu, ce o tienea, si afara de 21 de lantie de pamentu paraginitu, n'amu gasitu alt'a nimicu, n'amu avutu nici macaru unde se -mi plecu capulu, déca mi aducu aminte, cum amu aflu in multe parti ale episcopiei tóte pline de ura si dusmania, legaturele ascultarei si autoritatiei destramate, cá se nu dicu disolvate, cum amu gasitu episcopi'a fara institutu teologicu, scólele in dieces'a culcate la pamentu, ortodoxi'a sfasiata, mai multe comune pornite pre calea de a-si parasí relegiunea loru strabuna si preste tóte aceste cá se se imple mesur'a, cum amu datu preste neasteptate pedeci si lupte pre facia si pre ascunsu, preste influentie ne-amice, ce se intindeau si se intindu inca si astadi in drumulu ori-carei desvoltari si propasiri a aceste episcopii, déca me gandescu la tóte acestea, cum nu me voiu bucurá si eu archiereulu acestei episcopii, din adenculu sufletului, vedendu pre reprezentantii iubitului meu cleru si poporu, barbati eminenti, luminati si devotati besericei, adunanduse impregiurulu meu, cá se me ajute si se me intarésca, cá se puua vigorósele loru mani langa ale mele la carma, cá asia nai'a besericei se se póta strecorá mai cu securitate printre stancelu cele multe si periculóse si se ajunga cu norocire la limanulu celu doritu.

Intr'adeveru, dd. deputati, cu nespusa bucuria si mangaiere cautu eu astadi in faci'a dloru vóstre, fiinduca sum deplinu convinsu, ca on. dvóstra priviti lucrarile sinodului eparchialu, ca o datorita, asiementele ei, cá o datorita, ce avemu de a impliní toti deputatii mirenesci si besericesci, sinodulu si consistoriulu cu poteri impreunate sciindu, ca nimicu nu folosese besericei mai multu, decatu bunatintielegere, ca concordia este isvorulu, din care fontanesce puterea cea minunata a besericei, ca numai déca vomu fi un'a in cugetarile, simtiemintele, faptele nóstre, vomu puté trece preste legionulu de greutati, lupte si lipse, ce ni stau in cale la totu pasiulu, sciindu, ca antagonismulu nu sta cu manele in sinu, si lucréza neobositu si atunci i spo-

resce lucrulu mai multu, candu póte semaná zizanii intre noi. — Asia este, presentia stimat. dvóstre mi imple anim'a de bucuria, de óre ce nu me indoiescu, ca dvóstra cá barbati cu cunosciintia drépta si pricepere luminata, cá barbati insufletiti de vointia si nesuintia nobila insestrati cu esperiintia si intiepleptiune, dvóstra in tóte decisiunile si pucerile la cale, ce le ve-ti aflá de lipsa si de folosu, nu ve-ti perde din vedere nici odata intrebarea: déca ele suntu realizabile; nu me indoiescu, ca la lucrarile, ce vi stau inainte, ve-ti scé se fti drepti ca tra autonomi'a statorita a comunelor parochiale si protopresbiterale si ve-ti multiamí trebuintiele si cerintiele drepte si ecuitabile ale clerului si poporului, pre catu vi va stá in putintia.

De aceea in prisosinti'a acestoru pretióse simtieminte de bucuria si mangaiere, vinu cu tóta increderea si cu deplina liniste sufletésca a depune de astadi incolo tóta competinti'a legislativa si administrativa a besericei, din eparchi'a nóstra, dimpreuna cu responsabilitatea pentru sórtea ei viitória, in manele cele credintióse ale stimat. dloru vóstre, ale sinodului presentu si ale sínódeloru viitórie, care singure suntu corpulu reprezentativu legalu si canonicu, si prin urmare ele suntu competente de a duce si conduce in intielesulu statutului nostru organicu besericescu afacerile administrative economice, besericesci, scolari si fundationali ale diecesei nóstre.

Si asia incheiu acésta salutare, ce a esitu din adenculu animei mele, indreptandu ferbinti rugatiuni catra pré santulu ducu, isvorulu lumei cei adeverate si alu intiepleptiunei cei ddieesci, se verse lumin'a daruriloru sale asupra mintiloru nóstre, cá se vedemu cele drepte, cele mantuitórie si cele bune si ca lucrarile acestui sinodu si ale tuturor sínódeloru viitórie se se incépa bine, se mérga inainte cu norocire si se se termine, aducundu roduri imbelsiugate si ferbinte dorite spre mai mare laud'a lui Ddieu si spre in florirea besericei si a natiunei nóstre. Aminu. (Voru urmá.)

„Scandale romane?!“

(Capetu.)

Cu tóte cele dise „N. fr. Presse“ si consórtelu nu incéta a strigá, ca li se face nedreptate judaniloru „portatoriloru culturei in Romani'a“. Ovreii din Romani'a agitéza in scrisu si prin telegrafu necontentu in contra romaniloru si a statului romanu. Unde numai potu, facu dintr'unu purece unu elefantu. De candu cu er'a nóua in Austri'a, care a inceputu si ea acuma a se jigni, sit venia verbo, judaniloru din imperiu le-a crescutu creast'a infricosiatu. Atatu in Cis-catu si in Transilaitani'a ovreii suntu cei mai plecati servi si combatanti pe chartia ai suprematistiloru dualisti. Pre candu, déca in Romani'a i s'a ratezatu perciunii vreunui judanu „N. fr. Presse“ striga in gur'a mare, ca s'a ofensatu libertatea, umanitatea s. c. l., pre atunci intr'unu articulu alaturi ea afla fórtu cu cale asuprirea si maltratarea romaniloru din Ungari'a si Transilvani'a de catra maghiari! si a cehiloru de catra germani si — mare bucuria i ar' face jupanulu turcu, candu ar' intrá in Romani'a si ar' **cucerio pentru judani**. Pentru aceea „N. fr. Pr.“ a ignoratu si casulu cu Tofalenii, acestia nu erau cu perciuni. Se fimu inainte de tóte drepti si apoi cu atatu mai multu se ne ferimu a ne mandri cu cultur'a, cu simtiulu de libertate si umanitate.

Lui „N. fr. Pr.“ nu i damu nici o insemnatare mai mare, acésta fóia -si a perdatu si celu din urma restu de influentia ce l'a avutu, póte cá toti se o cetésca dar' nimeni nu se mai iea dupa dens'a, nici noi nu amu fi incercatu ai ilustrá articulu acela scrisu, cu atat'a inversiunare in contra romaniloru, déca nu amu fi crediutu a trage cateva invetiaturi folositérie pentru romani in genere dintr'ensulu. Dela inimici de multe ori poti mai multu profitá, decatu dela celu mai bunu prietinu. Acésta érá chiaru si tactic'a romaniloru vechi, prin care au devenitu domnii lumei; déca stranepotii loru ar' urma-o numai pe diumetate, atunci ferice de ei ar' fi.

Pro primo romaniloru asupriti le-amu recomandá spre seriósa luare aminte tactic'a, prin care judanii din Romani'a cu tóte midiolócele posibile au alarmatu Europ'a intréga si au trasu asia dicundu de peru o cestiune jidovéscu in Romani'a, prin corespondintiele si telegramele loru in tóta pres'a européna. Transilvanenii mai cu séma ar' trebui se cunósca odata, ce reu mare póte aduce causei romane transilvane impregiurarea, ca publiculu europénu nu capata, déca nu pe fiacare di celu pucinu pe septemana odata, scire despre suferintiele

romanilor. Tacemu de telegrame, ma nici la diurnalele romane nu se trimit corespondintie cum trebuie la locu si la timp.

Romanii in genere potu invetiá dela ovrei ce insémna a fi solidariu. A sositu timpulu cá inteligenti'a romana se intieléga, ca fara solidaritate pe terenu nationalu nu se póte eluptá nimicu, nici chiaru intr'unu statu liberu si autonomu cum este Romani'a. La prim'a vaierare jidovéca éca ca vine Sir Montefiore dela Londr'a si Cremieux dela Parisu cá se le **ajute**. Ovreií fórméca in tóta Europ'a unu lantiu, cei avuti ajutóra pe cei seraci, asia au ajunsu ei astadi capii banceloru europene.

Romaniloru din Romani'a in specie le-amu recomenda spre deosebita atentiune unu pasagiu din articulu nationalu a lui „N. fr. Pr.“, care cu tóta reinti'a ce esprima totusi contine ceva adevéru si provéca pe fiacare romanu adevératu la cugetare profunda. Acela suna asia:

„Cum póte se ajunga o tíera la liniste, o tíera pre langa aceea inca cu atatu de pucina cunosciintia política si cu o cultura atatu de inferióra cá Romani'a, déca in continuu se sapa si agitéza intr'ens'a, si déca spiritulu de partita afla asia in totudéun'a brazde deschise, spre a poté aruncá intr'ensele seminti'a desbinarei?!“

De si mai este multu de doritu in Romani'a, buna óra cum este inca si la noi in Austri'a fórté multu de doritu, totusi „N. fr. Pr.“ nu a potutu fi indreptatita nici odata a vorbí intr'unu modu atatu de dediositoru despre relatiunile interne ale Romaniei. „N. fr. Pr.“ vrendu a combate scandale se scandaliséza ea insasi mai multu. Cine e de vina, ca li s'au spartu ferestrele judaniloru din Tecuciu? Judanii insusi séu poporulu, séu guvernulu romanu? Séu ca toti impreuna suntu de vina, séu ca nici unulu. Intr'unu statu se desvólta cate odata relatiunile cele mai triste, la cari in adevéru nu pórtá nime vin'a decatu relatiunile aceste insasi. Déca ocarmuirea statului a ajunsu odata la cunosciintia reului, atunci delaturarea lui depinde numai dela dens'a. Déca se voru fi finitu odata certele interne nenorocite ale partiteloru si fractiuniloru romane, si voru fi intratu asia in vagasiulu normalu constitutionalu: — atunci si védi'a si puterea guvernului va fi dupla; atunci si numai atunci guvernulu statului póte se se apuce cu succesu de organizatiunea si consolidarea din intru a tieréi; atunci si asemeni aparitie sociale cum este asia numit'a cestiune a judaniloru in Romani'a se póte usioru aplaná, resolve spre binele tieréi si multiumirea tuturoru.

Atunci se póte dirige activitatea cetatieniloru romani nu asupra personalitatiloru, ci asupra salutei publice. Lupt'a de persóne va incetá cu totulu si lupt'a de principii o va inlocui. Este timpulu, mai respicamu odata, cá statulu romanu se se consolideze deseversitu, ca-ci pana atunci nici instructiunea publica obligatória, singur'a mantuire, singurulu scutu alu romaniloru! nu va poté deveni realitate. — Cu totu necasulu lui „N. fr. Presse“ si cu tóta silinti'a ei de a innegri situatiunea din intru a Romaniei, avemu cauza a sperá dela viitoriu cele mai bune lucruri pentru tíera. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Ministrulu Iepureanu va fi deschisu corpurile legiutórie prin decretu domnescu, fiinduca Domnulu a calatoritu la visitare prin tíera. Din Tecuciu se tramisera la Galati cu escorta vr'o 49 romani de tóta clasea, cari luara parte la scen'a judanéca din 14—15 Aprile, unde in 23 Iuniu voru fi judecati inaintea juriului. —

In Prusi'a reactiunea inca se lupta cu liberalii la alegéri cá si in Romani'a. — In Itali'a pornirile republicane s'au asediatu si Mazzini in proclamatiune dice, cá se se amane continuarea pe alta data. — Imp. Napoleonu a mersu cu famili'a la St. Cloud, si e bine. — Belgiu primi maioritate clericale, care vre se multiumésca partitele celelalte. — Spani'a pana in Octobre amana cortesele. Regin'a Isabel'a a abdisu de dreptu la tronu in favorea fiuseu Alfonsu. — Greci'a in caus'a omoruriloru dela Maratonu vre a midiuloci o conferintia européna, la care se facura pasii primi. —

Mai nou. Deputatii noi ai camerei Romaniei sositu in Bucuresci punu man'a pe cugetu si cu: Asia se ne ajute Ddieu, cum vomu fi de

sinceri aparatori ai intereseloru natiunei! se saluta intre sene. Aideti cu totii la unire se ne salvamu liberalele institutiuni ale natiunei consolidandune! — Uninduse sumitatile cu abnegare de particularisme, prestigiulu natiunei se va inaltia. —

Novissimu. Sistovu orasiulu negutiatorescu din Bulgari'a a arsu in 6 infricosiatu. O sumetenia de magazine negutiatoresci diacu prefacute in cenusia. Daun'a preste 1 milionu de icusari. Arsa e tóta natiunea de institute! Se ne fia mila de acésta seracia cu duculu! —

In Springu, Sangetinu si Drasiovu strabatura maghiarii la infintierea de scóle comuno-maghiare, prin urmare acelea 3 sate, s'au renegatu dela limb'a romanésca. Vecinic'a loru pomenire, déca au moritu pentru natiune?! —

Pe 11 Iuliu SS. Petru si Pavelu la 3 óre dupa prandiu suntu invitati toti fruntasii romani si tóta inteligenti'a din comit. Clusiuului la adunantia constituanta a comitetului de despartimentu alu asociatiunei trans. p. cult. p. rom. prin pres. Georgie Domzsa si secr. Vasilie Ranta in Clusiu. In Nr. viit. mai pe largu. —

Varietati.

Statisticu. Resultatulu numerarei poporului (31 Decembre 1869) in comitatulu **Albei Inferióre** este urmatoriu: in cerculu Vintiuului de diosu 7641 barbati si 7660 femei, cu totulu 14.462 locuitori; in cerculu Aiudului 6905 b. si 7007 f., cu totulu 13.912 loc.; in cerculu St. Benedictu 5825 b. si 5625 f., cu totulu 11.477 loc.; in cerculu Blasiulu 8368 b. si 7968 f., cu totulu 16.336 loc.; in cerculu Ciombrudului 5061 b. si 4936 f., cu totulu 9997 loc.; in cerculu Zlatnei inf. 12.029 b. si 12.284 f., cu totulu 24.313 loc.; in cerculu Ighiului inf. 5681 b. si 5588 f., cu totulu 11.269 loc.; in cerculu Ighiului sup. 8667 b. si 8937 f., cu totulu 17.604 loc.; in cerculu Muresiu Uiórei 6592 b. si 6544 f., cu totulu 13.136 loc.; in cerculu Albei Iulie 7547 b. si 7480 f., cu totulu 15.027 loc.; in cerculu Zlatnei sup. 15.999 b. si 16.112 f., cu totulu 32.111 loc.; comitatulu intregu are dara **207.629** locuitori si adica 104.124 barbati si 103.505 femei. Dupa relegiune inca nu i avemu, publicati nici dupa alte calitati. —

Alb'a Iulia orasiu are 7822 locuitori, intre cari 3914 barbati, 3908 femei; dupa relegiune suntu: 2348 rom. cat., 1687 gr. cat., 1500 gr. or., 9 armeno-orientali, 16 armeno-cat., 376 protestanti, 659 reformati, 22 unitari si 1205 israeliti.

Monetari'a din Alb'a Iulia avu pe an. 1869 venitu curatu pretiu de 100.000 fl.; bani s'au batutu cu 2,852.813 de bucati mai multu, decatu in an. 1868; se tiparira 270.425 galbini, 362.175 fl. de argintu, 2,298.599 bani de 20 cruceri, 2,747.272 bani de cate 10 cr.; se mai tiparira si monete de aur de 10 si 20 franci. —

In comitatulu **Turdei** se afla 138.905 locuitori: 70.352 barbati si 68.552 femei. Dupa cercuri: in cerculu S. Lászlo 13.334, in cerculu Trascaului (Toroczko) 7019, in cerculu Lupsiei 17.529, in cerculu Ariessului 8006, in Ghirisiu 1066, in cerculu Campiei 11.591, in cerculu Muresiu Bogata 10.604, in cerculu Pagaceua 10.533, in cerculu Santion'a (Vajda-Szt.-Ivány) 6435, in cerculu M. Iarei 8532, in cerculu Reginului maghiaru 7823, in cerculu S. Imbrului 14.873, in cerculu Veciului 21.740. Cu cetatile Reginulu sasescu si Turd'a are comitatulu preste 150.000 de suflete.

Reginulu sasescu are 5507 locuitori, 2791 barbati si 2716 femei; dupa relegiune: 1035 rom. cat., 639 gr. cat., 18 gr. or., 3024 luterani, 614 ref., 16 unitari, 161 israeliti; citi si scrie sciu numai 1641 barb. si 1163 fem., 37 numai a citi. 9 preuti, 48 oficiali, 22 invetiatori, 99 scolari reali, 19 artisti, 9 advocati, 3 medici, 3 chirurgi, 5 mósie, 1 apotecariu, 9 proprietari de pamentu, 1 arendasiu, 600 intreprindietori industriali cu 709 lucratori, 58 negutiatori. —

D. M. Millo renumitulu nostru artistu dramaticu incepu sirulu representatiuniloru in Sibiiu cu pies'a „Lipitorele“. Sala plina, primire entusiastica, aplause frenetice la prim'a aparitiune pe scena si intempnatu cu buchete si cununi de flori. Vineri in 24 produse „Millo directoru“ „Corbulu romanu“ si „Nastasia“ intre asemeni aplause. Sambata la „Propastiele Bucuresciloru“ venira si

straini mai multi, cari admirara artea geniului nostru dramaturgu. D. Millo dupa vr'o 6 piese pe la 20 Iuniu, 2 Iuliu va trage la Oresti'a, inainte de a merge la Clusiu, unde astépta cá compani'a maghiara se-si finésca representatiunile. Suntemu convinsi, ca cu nerabdare se va astépta sosirea acestei companie pe acolo. —

— Fói'a „Societati Romanismulu“ a esitu Nr. 2-lea, din care e interesantu: Psalmulu 77 din Coresi, de distinsulu nostru literatu B. P. Hasdeu, presiedintele societati; continuare din Nunt'a la romani in comparatiune cu nunt'a la eleni si romani de d. I. C. Tacitu, si documente istorice inedite din colectiunea diligintelului june d. Gr. G. Tocilescu. —

— Academi'a regala din Belgiu a destinatu unu premiu pentru a resolvá caus'a venerei flamaniloru in Transilvani'a in secolulu alu 12 si 13, pre care l'a castigatu d. Emil Borchgrave, printr'unu opu, in care tractéza si despre politic'a si cultur'a acestora circumspecti óspeti, despre cari transilvanenii potu dice: flamanu au venitu si s'atui i amu tramite indereptu, déca ar' merge. „Inf.“

— In Neapole va fi in acestu anu o espositia navala internationala. —

— In Ungari'a s'a puscatu o aquila de 200 ani. Acesta pasere e din speci'a celoru mai mari. In grumazu avea unu inelu de feru, in care érá sculptatu anulu 1646 si armele unei familii, cari erau sterse. —

— Guvernulu rom. da 25.000 franci celoru, cari au suferitu incendiu in Constantinopole. Dar' nenorocitoru din Pitesci catu da guvernulu? Ah! acestia suntu romani dle Iepurene prin urmare nu merita! —

— Pentru terminarea constructiunei asilului Elen'a Dómn'a, si cladirea unei capele sub patronagiulu Mariei Sale Dómn'a Elisabet'a, s'a adunatu pana acum sum'a de 87.861 lei, 70 bani. — „Inf.“

Nr. 4780—1870.

Escriere de concursu.

Dupace cu emisulu inaltului ministeriu regiu ungurescu de interne din 19 Maiu anulu curgatoriu Nr. 8544 s'au aplacidatu *concesiunea* pentru a se redica o farmacia (apoteca) publica cu dreptulu personalu, in comun'a opidana Codlea (Zeiden), in conformitate cu acestu inaltu emisu

se escrie concursulu,

pentru a se da acestu dreptu personalu, cu terminu pana in 31 Iuliu anu curgatoriu.

Competitorii acestui dreptu au a-si dá cererile sale documentate prin atestatele de lipsa pana la terminulu susu defiptu, deadreptulu la acestu magistratu. —

Brasiovu 25 Maiu 1870.

2-3

Magistratulu urbanu si districtualu.

Asudatulu pitióreloru

se póte vindecá in restimpu de 8 pana in 12 dile, fara cá patimasiulu se fia impededatu dela ocuparea sa dilnica in restimpulu ce intrebuintiéza midiulócele curarei.

Medicamentele ce facu de lipsa la acésta se afla la d. Fabik apotecariu in Brasiovu; Carl Müller apotecariu in Sibiiu; Hermann Krauss negotiatoriu in Fagarasiu; Binder apotecariu in Clusiu; Albert Jeney apotecariu in Tergulu Muresiu; Mauritiu de Biró apotecariu in Alb'a Iulia; Risdörfer apotecariu in Bucuresci.

Comandari deadreptulu se efectuaza indata cu întórcerea postei de catra comerciantu **M. Herz** in Presmeru (Tartlau) langa Brasiovu g. 6—12

CURSURILE

la bursa in 28 Iuniu 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 73 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.
Augsburg	—	—	117 „ 75 „ „
London	—	—	119 „ 90 „ „
Imprumutolu nationalu	—	—	68 „ 85 „ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	59 „ 95 „ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	80 „ — „ „
„ „ temesiane	—	—	79 „ — „ „
„ „ transilvane	—	—	78 „ — „ „
„ „ croato-slav.	—	—	83 „ — „ „
Actionile bancei	—	—	724 „ — „ „
„ creditului	—	—	259 „ 10 „ „